

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

30.05.2019
2 KLASA

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4
Im. Jana Pawła II w Kozienicach**

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach
ul. Nowy Świat 24, 26-900 Kozienice, tel/fax (48) 614-52-01
sekretariat@psp4kozienice.pl, www.psp4kozienice.pl

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

100% z klasy

Podstawa prawna Standardów Ochrony Małoletnich

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, z późn. zm.)

Preambuła

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, został stworzony niniejszy dokument. Celem Standardów jest ochrona dzieci. Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników naszej szkoły jest podmiotowe traktowanie dzieci. Niedopuszczalne jest ich krzywdzenie.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Dziecko – dzieckiem jest każda osoba do momentu ukończenia 18. roku życia.
2. Przemoc fizyczna – działanie wobec dziecka, które powoduje uraz fizyczny, na przykład: bicie go, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, grożenie, kopanie.
3. Przemoc psychiczna – przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja z dzieckiem obejmująca zarówno działanie, jak i zaniechanie, na przykład: niedostępność emocjonalna, ignorowanie potrzeb dziecka, zawstydzanie, upokarzanie, straszenie. Przemocą jest także, nieodpowiednia socjalizacja, czy narażanie dziecka na bycie świadkiem przemocy.
4. Przemoc seksualna – podział na przemoc seksualną z dotykiem i bez dotyku – każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15. roku życia, m.in.: zachęcanie dziecka do rozbierania się, zachęcanie dziecka do wysyłania nagich zdjęć, dotykania się w miejsca intymne, zwracanie uwagi na intymne miejsca dziecka, zawstydzanie dziecka tematyką seksualną, grooming.
5. Przemoc rówieśnicza – ze szczególnym uwzględnieniem formy przemocy online, na przykład: szydzenie z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika,

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

75 2 KLASA

- namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej.
6. Zaniedbanie – stałe/ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka w tym potrzeb emocjonalnych, na przykład: zaniedbanie obszarów opieki zdrowotnej, edukacji, odżywiania czy zapewnienia bezpiecznych warunków życia.
7. Personel – każdy pracownik szkoły, bez względu na formę zatrudnienia w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, sprzątacznik lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
8. Kierownictwo – dyrektor i/lub wicedyrektor.
9. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny/rodzic zastępczy.
10. Standardy Ochrony Małoletnich zwane dalej Standardami.

Rozdział II

Rozpoznawanie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci i reagowanie na nie

1. Pracownicy szkoły posiadają niezbędną wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci – **zał. nr 1**
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej formy wsparcia i motywowania ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

- I. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone, dyskryminowane na terenie placówki przez pracownika

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

z klasa

lub inną osobę dorosłą:

1. Każdy pracownik placówki, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji, a także informuje o zajściu dyrektora placówki oraz pedagoga lub psychologa, którzy przeprowadzają z dzieckiem i jego rodzicami rozmowę.
2. Każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia przez pracownika placówki, ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa placówki lub wychowawcę.
3. Po zastosowaniu procedur, każdorazowo, w sposób dostosowany do konkretnego przypadku, ustala się plan wsparcia małoletniego. Wsparcie może obejmować w szczególności pomoc psychologiczną, medyczną oraz prawną.

II. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone na terenie szkoły przez inne dziecko/dzieci

– tzw. przemoc rówieśnicza:

1. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej przez dziecko lub osobę dorosłą pracownikowi szkoły, po wstępnym potwierdzeniu jej przez wychowawcę klasy, sprawa jest kierowana do pedagoga/psychologa placówki.
2. Z dzieckiem krzywdzonym pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę, udzielając mu niezbędnego wsparcia.
3. Wychowawca informuje rodziców/opiekunów dziecka o zaistniałej sytuacji i odnotowuje informację w dzienniku.

III. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy rodzinnej:

1. Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, pedagog/psycholog placówki przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka oraz informuje o obowiązkach prawnych szkoły, tj. o wszczęciu procedury Niebieskiej Karty,

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

a w wypadku popełnienia przestępstwa, o zgłoszeniu sprawy do prokuratury oraz Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

IV. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

1. Z każdego przypadku krzywdzenia sporządza się kartę interwencji. Która winna zawierać opis stanu faktycznego oraz opis podjętych działań. Kartę interwencji podpisuje dyrektor placówki. – zał. nr 2
2. Karty interwencji przechowywane są w odpowiednich do tego warunkach. Osobie uprawnionej wydaje się protokół na jej pisemny wniosek w ciągu 3 dni.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 roku (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 z późn. zm.).
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

z klasą

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody dyrektora szkoły i opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody opiekuna prawnego dziecka na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownik instytucji kontaktuje się z opiekunem prawnym dziecka i ustalają procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna prawnego dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju oraz bezpieczeństwa.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do internetu jest możliwy pod nadzorem nauczyciela na zajęciach szkolnych. Obowiązuje procedura korzystania z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych – zał. nr 3
3. Szkoła zapewnia: a. oprogramowanie filtrujące treści internetowe, b. oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z internetu, c. oprogramowanie antywirusowe.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Dyrektor szkoły wyznacza pana/panią Magdalenę Cichowlas jako Osobę Odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich w szkole oraz za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów.
2. Osoba Odpowiedzialna przeprowadza wśród pracowników szkoły, raz na rok, ankietę monitorującą

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach
ul. Nowy Świat 24, 26-900 Kozienice, tel/fax (48) 614-52-01
sekretariat@psp4kozienice.pl, www.psp4kozienice.pl

X

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi zał. nr 4 do niniejszego dokumentu.

3. Osoba odpowiedzialna za Standardy opracowuje wnioski i przedstawia je dyrektorowi szkoły i radzie pedagogicznej.
4. W razie zaistnienia potrzeby dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom szkoły.
5. Osoba odpowiedzialna za Standardy, w razie dokonania w niej zmian, zapoznaje pracowników placówki z aktualizacji Standardów. Pracownicy pisemnie potwierdzają zapoznanie się ze zmianami w Standardach.

Rozdział VIII

Zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko określające, jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem

1. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko.
2. Zasady bezpiecznych relacji personel dziecko:

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

1. Relacje personelu z dziećmi.

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

zachowania

2. Komunikacja z dziećmi

- a. W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- b. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- d. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- e. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- f. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- g. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie
- h. Zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- i. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

3. Działania z dziećmi

- a. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2020 2 KLASA

światopogląd.

- b. Unikaj faworyzowania dzieci.
- c. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- d. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych.
- e. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- f. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- g. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

4. Kontakt fizyczny z dziećmi

- a. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie,

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach

2 KLASA

uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- b. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- c. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
- d. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- e. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- f. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- g. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- h. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

i w korzystaniu z toalety.

- i. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku.

5. Kontakty poza godzinami pracy

- a. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- b. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- c. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- d. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- e. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów

Rozdział IX

**Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym
oraz małoletnim standardów w celu zaznajomienia się z nimi i ich stosowania**

- 1. Standardy Ochrony Małoletnich w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach są dokumentem ogólnodostępnym. Każdy może się z nim zapoznać w dowolnej chwili.
- 2. Standardy są dostępne w formie elektronicznej na stronie internetowej Szkoły www.psp4kozienice.pl oraz w formie fizycznej w miejscu widocznym dla personelu placówki, rodzica

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

dziecka i samego dziecka. Placówka udostępnia dwie wersje Standardów: podstawową oraz skróconą, dla małoletnich.

Rozdział X

Zasady bezpiecznej rekrutacji nowych pracowników

1. Każdy kandydat na nowego pracownika placówki/współpracownika przesyła CV oraz w miarę możliwości referencje.
2. Już podczas rozmowy kwalifikacyjnej Dyrektor informuje kandydata o obowiązujących w placówce Standardach.
3. Przed przystąpieniem do pracy wybrany kandydat, oprócz innych wymaganych przepisami prawa dokumentów, składa oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa na szkodę małoletniego, oraz o toczących się względem niego postępowaniach karnych. – **zał. nr 5**
4. Pracownik/współpracownik przed ostatecznym zawarciem umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy o współpracy, wolontariacie itd., przedkłada w placówce zaświadczenie z KRK o niekaralności, a placówka dokonuje sprawdzenia pracownika/współpracownika w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Rozdział XI

Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez udostępnienie pisemnej wersji dokumentu w miejscu ogłoszeń dla pracowników oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki.
5. Pracownik składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami według wzoru stanowiącego **zał. nr 6**. Oświadczenie dołącza się do akt osobowych pracownika.

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

z klasy

Załącznik nr 1

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci

1. Czynniki związane z osobą dziecka:

- dziecko niepełnosprawne fizycznie lub intelektualnie;
- dziecko przewlekłe chore somatycznie;
- specyficzne cechy zachowania dziecka (nadpobudliwość psychoruchowa, trudności z jedzeniem, trudności ze snem, moczenie, zanieczyszczanie się);
- nawykowy szacunek do osób dorosłych;
- naturalne potrzeby dziecka (bliskości, ciepła, akceptacji, uwagi, troski, zaufania);
- naturalna seksualność dziecka;
- wiek dziecka i naturalna ciekawość poznawcza;
- brak wiedzy i możliwości obiektywnej oceny zachowań dorosłych;
- dziecko urodzone po śmierci poprzedniego dziecka

2. Czynniki wynikające ze struktury i funkcjonowania rodziny:

- sytuacje kryzysowe w rodzinie (naturalne, losowe);
- głębokie konflikty małżeńskie lub rodzinne;
- klimat agresji;
- choroba psychiczna lub zaburzenia emocjonalne w rodzinie;
- zakłócenia w komunikacji wewnątrzrodzinnej;
- zakłócenia w zakresie ról pełnionych przez poszczególnych członków rodziny;
- posiadanie dzieci z różnych związków;
- posiadanie dzieci przysposobionych;
- znaczna różnica wieku pomiędzy rodzicami/opiekunami dziecka;
- niekorzystna sytuacja ekonomiczno-bytowa;
- wielodzietność;

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2017
Z KLASA

- związki nieformalne;
- związki mieszane etnicznie i kulturowo;
- samotne rodzicielstwo.

3. Czynniki wynikające z cech rodzica:

- uzależnienia;
- niepełnosprawność intelektualna;
- problemy emocjonalne lub choroba psychiczna;
- doświadczenie krzywdzenia w rodzinie generacyjnej;
- brak satysfakcji w obecnym związku;
- niewystarczające umiejętności rodzicielskie;
- wcześniejsze nieudane związki;
- wiek;
- rozczarowanie związane z płcią dziecka.

4. Czynniki związane ze środowiskiem społecznym:

- izolacja społeczna;
- ubóstwo, przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny.

Na co zwrócić uwagę?

Przemoc fizyczna

Dziecko	Rodzic
ma widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ślady po ugryzieniu, siniaki, złamania kości), których pochodzenie trudno wyjaśnić, boi się rodzica lub opiekuna, podawane przez nie wyjaśnienia dotyczące urazów i siniaków nie są spójne z charakterem obrażeń	podaje sprzeczną lub nieprzekonującą wyjaśnienia dotyczące obrażeń dziecka bądź w ogóle odmowa wyjaśnień, stosuje surową dyscyplinę wobec dziecka, w tym kary fizyczne, nadużywa alkoholu lub narkotyków, ciągle obwinia i krytykuje dziecko

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

z klasy

Przemoc psychiczna

Dziecko	Rodzic
zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku (w sposób zbyt dorosły lub infantylny), wykazuje zaburzenia jedzenia (nie dojada, nadmiernie się objada, wymiotuje), jest opóźnione w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym, moczy się, zanieczyszcza kałem, samookalecza się, ma problemy ze snem, nocne koszmary, boi się chodzić spać	ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko, nie interesuje się problemami dziecka, otwarcie odrzuca dziecko, faworyzuje jedno z rodzeństwa, w oczekiwaniach i wymaganiach wobec dziecka nie bierze pod uwagę jego możliwości, nadużywa alkoholu lub narkotyków

Przemoc seksualna

Dziecko	Rodzic
przejawia dziwne, bądź nieadekwatne do swojego wieku zachowania seksualne (np. jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie), jest wycofane, depresyjne, zachowuje się infantylnie, ma trudności w relacjach z rówieśnikami, odmawia przebijania się w towarzystwie innych (np. przed zajęciami sportowymi), nadużywa alkoholu lub narkotyków, pogorszyło się w nauce, ma trudności z chodzeniem lub siadaniem, poświadcza uczucie bólu intymnych części	przekracza granice fizyczne w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy), nadużywa alkoholu lub narkotyków, nie utrzymuje relacji z osobami spoza najbliższej rodziny, przejawia nadopiekuńczość w stosunku co do dziecka, ogranicza kontakty dziecka z rówieśnikami

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

z klasy

ciała, jest w ciąży lub chore wenerycznie, ucieka z domu, chwali się nagłym przypływem gotówki lub prezentów	
--	--

Zaniedbanie

Dziecko	Rodzic
często jest nieobecne w szkole lub przedszkolu, kradnie jedzenie bądź pieniądze kolegom, żebrze, nie otrzymuje koniecznej opieki medycznej: szczepień, okularów itp., jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie, często jest ubrane nieodpowiednio do pogody, pije alkohol bądź zażywa narkotyki, mówi, że nie ma w domu osoby, która mogłaby się nim zająć, popęłnia czyny niezgodne z prawem np. akty wandalizmu, kradzieże	nie interesuje się sprawami dziecka, jest bezradny życiowo lub pogrążony w depresji, często nie dociera na umówione spotkanie, nadużywa alkoholu lub zażywa narkotyki, całymi dniami przebywa poza domem, pozostawiając dziecko bez opieki

Szkolne symptomy, które mogą wskazywać na krzywdzenie dziecka:

Symptomy w zachowaniu szkolnym:

1. Trudności w nauce:
 - nagłe obniżenie osiągnięć szkolnych, mimo wcześniejszego dobrego wyniku,
 - problemy z koncentracją lub zapamiętywaniem informacji,
 - coraz większe zaległości

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

19.12.2019
Z KLASY

2. Nadmierna nieśmiałość lub agresja:

- nadmierne wycofanie się, coraz większe trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych,
- nadmierne zachowania agresywne wobec innych uczniów,
- odizolowanie od grupy

3. Zmiany w zachowaniu w klasie:

- nadmierna nadpobudliwość, trudności z utrzymaniem uwagi,
- unikanie uczestnictwa w zajęciach, brak zaangażowania

Fizyczne symptomy:

1. Niewytłumaczalne obrażenia:

- obecność siniaków, skaleczeń, oparzeń lub innych obrażeń bez logicznego wyjaśnienia,

2. Niedostateczna higiena osobista:

- brudne ubrania, niechlujny wygląd, brzydki zapach

3. Zachowanie społeczne:

- izolacja lub brak relacji z rówieśnikami,
- dziecko może być wyłączone z grupy rówieśniczej lub unikać interakcji z innymi dziećmi

4. Lęk lub niepokój przed powrotem do domu:

- wykazywanie zaniepokojenia lub oporu przed powrotem do domu ze szkoły,
- bardzo długie przebywanie w świetlicy szkolnej lub bibliotece

5. Zmiany w aktywności ucznia:

- nagłe nieobecności w szkole,
- częste opuszczanie zajęć, nieregularne uczęszczanie do szkoły

6. Brak zainteresowania w uczestnictwie w zajęciach pozalekcyjnych:

- utrata zainteresowania uczestniczeniem w aktywnościach szkolnych, brak zainteresowania zajęciami sportowymi, dodatkowymi zajęciami rozwijającymi

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

zainteresowania uczniów

Objawy emocjonalne:

- depresja lub niskie poczucie własnej wartości,
- widoczne objawy smutku, apatii lub braku motywacji,
- wyrażenie poczucia niskiej wartości, braku pewności siebie,
- nadmierne reakcje emocjonalne, nagłe zmiany nastroju, częsty wybuch płaczu lub gniewu,
- wycofanie się,
- brak chęci życia.

Zaobserwowane symptomy mogą być wskazówką dla nauczycieli i personelu szkolnego, że dziecko może być krzywdzone. Jest to sygnał, żeby zwrócić uwagę i zgłosić odpowiednim organom takim jak opieka społeczna, czy inne instytucje, które mogą podjąć działania w celu ochrony dziecka. Współpraca pomiędzy szkołą a innymi służbami może być kluczowa w zapewnieniu bezpieczeństwa i wsparcia dla dzieci doświadczających krzywdzenia.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej www.fdds.pl

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

Załącznik nr 2

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
3. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data:	Działanie:

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

Załącznik nr 3

**PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH
I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 IM. JANA PAWŁA II W KOZIENICACH**

1. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 14.12.2016r. Prawo Oświatowe, poz. 59 Rozdział 5, art.99, pkt.4

„Obowiązki ucznia wynikające z przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły określa się w statucie szkoły”.

2. Postanowienia ogólne.

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na zasadach określonych w niniejszej procedurze.
2. Zapis „telefon” w dalszej części procedury odnosi się także do smartfonów, urządzeń typu smartwatch itp.
3. Zapis „inne urządzenia elektroniczne” odnosi się do tabletów, odtwarzaczy muzyki, dyktafonów, kamer, aparatów cyfrowych, słuchawek itp.
4. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, tablety, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.

3. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

1. Podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, przerw międzylekcyjnych, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
2. Uczeń jest zobowiązany do wyłączenia lub wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
3. Obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych w toaletach, szatniach oraz przebieralniach.
4. **Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego. Powyższe nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela.**

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

5. Telefony i inne urządzenia TIK (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach naukowych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
 6. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości.
 7. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
 8. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego, kamery i innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych.
 9. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
 10. Po zakończonych zajęciach uczeń może skorzystać z telefonu komórkowego.
 11. Podczas pobytu dziecka w szkole kontakt z rodzicem jest możliwy poprzez wychowawcę, nauczyciela, szkolną pielęgniarkę i sekretariat szkoły.
4. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.
1. Każdorazowo decyzję o zabranii telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik wycieczki w porozumieniu z wychowawcami klas oraz za zgodą rodziców i na ich odpowiedzialność.
 2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
 3. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.
5. Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

1. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, wychowawca klasy odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku jako uwagę negatywną, która ma wpływ na ocenę z zachowania.
2. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wspólnie z pedagogiem szkolnym oraz rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.
3. W przypadku kolejnego łamania zasad uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania o jeden stopień.

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

Załącznik nr 4

**Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich
Ankieta**

	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach przez innego pracownika?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
5b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

2 KLASA

Załącznik nr 5

.....
(miejsce i data)

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych
zasad ochrony dzieci**

Ja, nr PESEL
..... oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za
przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na
szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w
tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci
obowiązującymi w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach
i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
czytelny podpis

**Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4
im. Jana Pawła II
w Kozienicach**

13.12.2017
2 KLASA

Załącznik nr 6

.....
(miejsce i data)

**Oświadczenie o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich
w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach**

Ja, nr PESEL
..... oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami
ochrony dzieci obowiązującymi w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w
Kozienicach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
czytelny podpis

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Jana Pawła II w Kozienicach
ul. Nowy Świat 24, 26-900 Kozienice, tel/fax (48) 614-52-01
sekretariat@psp4kozienice.pl, www.psp4kozienice.pl

DYREKTOR S/a
mgr Andrzej...